

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126.

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

Danes odločitev o sprejetju demisije

Porazna dedščina Koroškevega režima. - Težaven izhod iz teške krize. - Konzultacije se bodo pričele že popoldne?

Beograd, 1. januarja, p. Današnji dan je potokele tudi v Beogradu v no-voletnem razpoloženju in ni prinesel nobenih političnih jogodkov.

oslabljen, medstrankarski odnošaji so bolj poostreni kot kdaj poprej, v odnošajih med Beogradom in Zagrebom pa smo šli daleč nazaj mesto naprej.

Tudi vladna trojka ne gleda več tako zmagoslavno na razplet krize, kakor prvega dne. Velja Vukičević je zaenkrat popolnoma siguran le podpore slovenskih klerikalcev, ki so šli s fatalnim blejskim paktom tako daleč v radikalne mreže, da sedaj ne morejo več nazaj.

Glavno pozornost posvečajo beograjski politični krogi slej ko prej stališču, ki ga bo v razpletu krize zavzela KDK. Vsi priznavajo, da bo v glavnem od tega odvisno, kako bo rešena kriza.

Beograjska ugibanja o stališču KDK

Značilne izjave v beograjskih listih. - Hegemonisti znova dvigajo glave

Beograd, 1. januarja, p. «Politika» objavlja danes z velikim napisom izjavo dr. Mačka o politični situaciji (ki jo objavljam) v glavnih potezah tudi na njem. U. Ta izjava je vzbudila v hegemonističnih krogih veliko zadovoljstvo, ker se smatra, da je stališče dr. Mačka najboljši dokaz, da noben drug izhod iz krize ni mogoč kakor obnovitev hegemonističnega režima.

«Ne bi. Ne bi prisostvovala. Mi Hrvatje v nobeni beograjski skupščini ne bomo prisostvovali niti sodelovali, ker ne maramo v tem državnem sklopu biti zastopani kot stranka, ampak kot narod.»

Nato je dr. Maček izrazil mnenje, da na Balkanu, posebno pa v Jugoslaviji sploh niso mogoče svobodne volitve: pa tudi če bi bile, hrvatski narod bi se ne odrekel pravici samoodločbe in se ne bi podvrzel majorizaciji ostalih, makar svobodno izvoljenih narodnih zastopnikov.»

Zagreb, 1. januarja n. Ker objavlja beograjski tisk razne tendenciozne vesti o položaju v Zagrebu odnosno v KDK, so se novinarji obrnili na dr. Mačka, da jim pove, ali poidejo vodje KDK na konzultiranje v Beograd ali ne. Na vprašanje je dr. Maček odgovoril: «Glasom zaključkov, ki so bili sprejeti dne 1. avgusta, KDK ne priznava sedanje Narodne skupščine, pa tudi ne vlade iz te skupščine. Po vsem tem je jasno, da se člani KDK ne morejo udeleževati konzultiranj ob priliki vladnih kriz. Toda, ker stoji KDK na stališču «narod in kralj», se samo ob sebi razume, da so vodje koalicije bili zmerom pripravljivi in so tudi zdaj pripravljivi pojasniti kralju svoje stališče glede rešitve ne parlamentarne in vladne, nego državne krize.»

Mišljenje poslanca dr. Svetislava Popovića

Beograd, 1. januarja r. «Politika» priobčuje razgovor svojega poročevalca s poslancom SDS dr. Svetislavom Popovićem, ki se je te dni mudil v Zagrebu ter prisostvoval posvetovanjem voditeljev KDK o vladni krizi v Beogradu. Dr. Popović je izjavil med drugim:

«Kolkor sem mogel razbrati iz svojih razgovorov v Zagrebu, se tam pričakuje, da bo sedanja ostavka vlade omogočila konzultiranje ne morda o krizi vlade, temveč globlji politični krizi, v kateri se nahaja država. Dr. Maček in Pribičević se bosta poziva na konzultiranje odzvala. V Zagrebu se sploh ni postavljalo vprašanje v tem smislu ker polagajo voditelji KDK pred vsem važnost na to, kaj je treba storiti in kako je treba postopati, da se omogoči zdravo politično življenje v državi. Vprašanje preureditve države je potem takem neizbežno.»

«Na eni strani je Hrvatska, na drugi je Srbija, kralj in skupne granice. Na tej osnovi je treba pričeti urejevati mešobojne odnošaje popolnoma znova.»

Istemu dopisniku je dr. Maček nadalje izjavil na vprašanje, ali bi KDK sodelovala v parlamentarnem delu bodoče Narodne skupščine, koji bi tudi po priznanju Hrvatov bila izraz svobodnih volitev:

Poročevalec je nato opozoril posl. Popovića, da bosta po njegovih informacijah dr. Maček in Pribičević predložila kralju platformo za sporazum. Predlagala bosta volitve za konstituanto, ki naj reši ustavno vprašanje in ki naj se nato šele pretvori v navadno skupščino. Ako se bodo našli v Srbiji politiki, ki bodo sprejeli tako podlago za sporazum bo vprašanje brez težav rešeno.

Dr. Popović je nato odgovoril: «Po ostavki vlade se ni bilo seje poslovnega odbora KDK. Vsekakor bodo predlogi dr. Mačka in Pribičevića sporočeni v prvi vrsti kralju, Naziranja sem, da morajo inicijativo za tako diskusijo doprnesti v prvi vrsti politiki Srbije, kar je v ostalem predvidevala KDK že v svoji resoluciji od 1. avgusta. Globoko sem uverjen, da obstajajo psihološki pozolji za sporazum. Nikoli ne bi imeli sedanega položaja da ni bilo nasilnega režima Velje Vukičevića. Sedanji spor se nanaša na Srbijo in Hrvatsko, temveč je borba med slabim režimom in svobodnimi predstavniki naroda. V Srbiji se pojavila od 1. 1918. jugoslovensko razpoloženje. Potrebno je le da se temu razpoloženju utre svobodna pot. Ako Davitović zdrži do konca, bo našel splošno razumevanje. Vsekakor pa je treba gledati v prihodnost z gotovo dozo zaupanja. Treba je nekaj prepustiti tudi času. Ne morejo se vsa vprašanja takol rešiti!»

Pribičevićeve izjave

Zagreb, 1. januarja, n. V svojem današnjem razgovoru z novinarji je Pribičević med drugim opozoril na poročilo «Politike», ki trdi, da se izjave dr. Mačka razlikujejo od Pribičevićevih izjav. Rekel je med drugim:

«Radikalna stranka je homogena, a vendar pravi nekaj drugega glavni odbor te stranke, a spet nekaj drugega poslanski klub. Pri demokratski stranki pravi gosp. Davidović nekaj drugo pa gosp. Markinović. Pri zemljoradnikih je na eni strani Joca Janovanović, a na drugi strani Dragoljub Jovanović «Politika» ima torej mnogo prilike, da beleži v resnici si nasprotujoča mnenja voditeljev iste stranke. KDK pa bo v sedanji krizi zavzela, čeprav ni homogena stranka, docela enotno svoje stališče. Večkrat sem že naglasil, da KDK ne vežajo izjave poedinih članov, pa naj bi bili še tako odlični, nego da je večje sklepi poslovnega odbora ali plenuma poslancev KDK. KDK bo zavzela svoje stališče v okviru svojih že znanih sklepov, ki so bili sprejeti še za življenja Stjepana Radića in formulirani 8. avgusta lanskega leta. To je obveznost ki jo priznava vsa koalicija. Vse pisane «Politike» o nesoglasju med menoj in dr. Mačkom nima nikakega smisla, ker sva se prav danes sestala z dr. Mačkom in se prijateljsko razgovarjala.»

Sestanek med dr. Mačkom in Pribičevićem

Zagreb, 1. januarja n. Današnji v Zagrebu ni bilo nikakih važnejših političnih dogodkov. Svetozar Pribičević se je sestel z dr. Mačkom, po sestanku pa je izjavil novinarjem: «Govorila sva o naših načelnih in taktičnih vprašanjih. Najla sestanek se je zaključil v popolnem soglasju.»

Tudi ljubljanski škof dobi koadjutorja?

Beograd, 1. januarja n. V tukašnjih klerikalnih krogih se zatrjuje, da je vlada izdejstvovala v Vatikanu imenovanje koadjutorja tudi ljubljanskemu škofu Jegliču. V Rimu so že dalj časa pomišljali, da imenujejo dr. Jegliču pomočnika in namestnika, ker je ljubljanski škof radi svoje visoke starosti postal deloma že nesposoben. To mnenje se je po nedavni avdienci g. Jegliča pri papežu še bolj utrdilo. Kandidat za koadjutorja je bil duhovnik, o katerem je Vatikan sodil, da bi bil persona grata tako v državnem, kakor v nacionalnem oziru. Po intervenciji klerikalnih krogov pa je ta kandidatura odpadla in za koadjutorja cum jure successionis t. j. škofa - pomočnika, ki po smrti titularja, ipso iure postane njegov naslednik, bo imenovan prof. dr. Rožman, ki je predstavnik jezuitske šole in ideolog današnjega bojnega klerikalizma v Sloveniji. Zatrjuje se, da bo istočasno s imenovanjem koadjutorja v Zagrebu se izvršilo tudi imenovanje koadjutorja v Ljubljani.

Profesorska imenovanja v Ljubljani

Beograd, 1. jan. Na predlog prosvetnega ministra je kralj podpisal ukaz, s katerim sta premeščena prof. dr. Nikola Omerzu z II. državne gimnazije na državno realno v Ljubljani, na II. državno gimnazijo pa je premeščen prof. Fran Devetak, doslej profesor na III. državni gimnaziji v Ljubljani.

Ljudsko štetje v Beogradu

Beograd, 1. januarja, p. V Beogradu je bil večeraj končan popis prebivalstva. Glasom uradne statistike šteje Beograd s predmestji 839.208 prebivalcev.

Mussolinijev božični dar italijanskim šolam v Dalmaciji

Beograd, 1. januarja, p. Nocojšnje «Novosti» poročajo, da je Mussolini postal preko irendentističnega društva «Dalmacija» italijanskim šolam v Splitu, Šibeniku, na Hvaru in Krku svojo sliko z lastnorodnim posvetilom, naj jih slika «duceja», vselej spominja zmagonosnega matere Italije.

Pogajanja z Italijo se še ne vrše?

Demanti oficijoznega fašističnega lista. - Italija se ne navdušuje za obnovo prijateljskega pakta

Rim, 1. januarja. «Giornale d' Italia» odgovarja londonskim «Times», ki so k svojemu poročilu o razgovorih med poslanikom Rakičem in Mussolinijem pristavile komentar, da bodo pogajanja uspešna in da je treba računati z obnovitvijo prijateljskega pakta med Jugoslavijo in Italijo. «Giornale d' Italia» trdi, da lahko brez indiskrecije ugovarja točnosti vesti o pogajanjih med Italijo in Jugoslavijo. Prijateljski pakt poteče koncem januarja, zato bi hoteli odgovorni jugoslovenski politiki, ki cenijo prijateljstvo z Italijo, obnoviti to pogodbo in jo izpopolniti z novim paktom. Ni dvoma, da je bila ta želja sporočena Mussoliniju, ki sedaj proučuje ta jugoslovenski predlog in z njim v zvezi vsa vprašanja, ki se nanašajo na odnošaje med Rimom in Beogradom in od katerih je odvisna obnove prijateljskega pakta med Italijo in Jugoslavijo. Ni treba še posebej naglašati, da so vsa ta vprašanja prav zamotana in da je treba odnošaje med Italijo in proučevati z največjo pozornostjo in hladnokrvnostjo. Italijanska politika, ki je prožila mnogo dokazov svoje lojalnosti, ne

sloni na agresivnosti ali upornosti. Toda ravno tako ne more prezreti gotovih dejstev, ki ovirajo normalne odnošaje do nekaterih držav. Zato je potrebno, da se prouče vse teme strani in odstranijo vse zapreke za vzpostavitev medsebojnih iskrenih odnošajev. Iz tega izhaja, da so informacije «Timesa» vse preveč splošne in odločno prenašene. Ni se treba žuriti, ker je dovolj časa, da vsa ta vprašanja dobro prouče.

London, 1. januarja. «Daily Telegraph» povdarja važnost poročila o započelih pogajanjih med Rimom in Beogradom za sklenitev prijateljske pogodbe, ki naj bi obsegala vsa vprašanja jugoslovenskih in italijanskih interesov. «Daily Telegraph» je nazirajna, da je mogoče pakt prijateljstva in arbitraže med Jugoslavijo in Italijo postaviti na solidno podlago le v primeru, ako bodo urejeni vsi nesporazumi, zlasti pa oni, ki se nanašajo na Albanijo. V Londonu obstoja bolazen da bi otvoritev vladne krize v Jugoslaviji mogla delati težava pogajanjem med Rimom in Beogradom.

Kellogov pakt med Rusijo in Poljsko

Rusija je stavila Poljski ponudbo za sklenitev nenapadne pogodbe po vzorcu Kelloggovega pakta

Moškva, 1. januarja g. Namestnik ljudskega komisarja Litvinov je izročil poljskemu poslaniku Patku noto, v kateri povdarja sovjetska vlada, da je že 24. avgusta 1926. po sovjetskemu poslaniku v Varšavi predlagala poljski vladi, naj obe državi skleneta nenapadno pogodbo po vzorcu Kelloggovega pakta. Pogajanja, ki so se vršila na inicijativo sovjetske vlade, pa skoraj da niso napredovala in kljub prizadevanju sovjetske vlade ni bilo mogoče doseči sporazuma. Sovjetska vlada cenil pomen nenapadne pogodbe, ki bi olajšala medsebojne odnošaje in utrdila splošni mir ter obžaluje, da so vsa prizadevanja dosedaj ostala brez uspešna in ponavlja, da je slej ko prej pripravljena skleniti s poljsko republiko nenapadno pogodbo. Ruski predlog je v Var-

šavi zelo presenetli, tembolj ker ga sovjetska nota želi uveljaviti takoj s posebnim protokolom, ne glede na to, ali bodo druge države Kelloggovo pogodbo ratificirale. Posebni zapisnik uaj kratko in malo ugotovi, da postanejo z njegovim podpisom pariški dogovori o nenapadnih pogodbah med obeh državama pravomočni.

Varšava, 1. januarja. Dodatno k presenetljivemu ruskemu predlogu javljajo, da je sovjetska vlada stavila enak predlog tudi litovski republik kot edini izmed obrobnih baltičkih držav, ki je pristopila h Kelloggovemu paktu. Estija, Finska in Latvija še niso formalno pristopile k pariškemu dogovoru zato si Rusija pridržuje pravo, da jim stavi isti predlog brž ko bo odstranjena rečna formalna zapreka.

Pred rekonstrukcijo bolgarske vlade

Vojni minister Vlkov bo odstopil ter bo imenovan za bolgarskega poslanika v Rimu. - Nov Mussolinijev aranžman z makedonstvuščinami

Beograd, 1. januarja p. Glasom vesti iz Sofije se pripravlja v bližnjih dneh rekonstrukcija bolgarske vlade. Že ob priliki zadnje vladne krize se je zahteval odstop vojnega ministra Vlkova, ki je znan kot izrazit pristaš makedonskega revolucionarnega odbora in neke vrste predstavnik tega odbora v vladi. Pod pritiskom makedonstvuščin je takrat Vlkov ostal na svojem mestu, sedaj pa se ponovno zatrjuje, da bo izvršena rekonstrukcija vlade samo za to,

da gre Vlkov iz vlade. V radomestilo za izdajeno pozicijo pa bo Vlkov imenovan za poslanika v Rimu. V gotovih krogih vidi jo tem novo intrigo Mussolinija ki bo bres dvoma skušal preko Vlkova uresničiti svoje načrte v Bolgariji, v kolikor so v zvezi s makedonskim revolucionarnim odborom. Rekonstrukcija vlada bo izvedena takoj po pravoslavni božičnih praznikih. Kdo bo naslednik Vlkova v vladi, zaenkrat še ni določeno.

Nova aretacija v pariškem finančnem škandalu

Pariz, 1. januarja. Pri konfrontaciji pariškega bančnega ravnatelja Amarda z zaprtu Hanauovo, dvema urednikoma in ravnateljem «Journala», je sodišče zadržalo Amarda v zaporu in ga obtožilo podkupovanja in izsiljevanja. Amard je prišel novembra k Hanauovi in se ji ponudil, da prepreči časopisno kampanjo, ki jo je pripravljaj «Journal» proti «Gazette du France». Prejel je od Hanauove v novembru dvakrat po 500.000 frankov. Amard je denar prejel, kljub temu pa je 1. decembra v «Journalu» izšel vehementen napad na «Gazette du France», ki je dal povod, da so se oblasti začele zanimati za afero. Po tem napadu je Amard zahteval kar 15 milijonov, da uredi stvar z «Journalom». Pri zaslisanju direktorja «Journala» se je izkazalo, da je Amard res ponudil en milijon za obstavo kampanje in da je direktorja «Journala» navidezno sprejel ponudbo, ker se j ehotela uveriti o resničnosti očitkov, da Hanauova podkupuje časopise. Amard je pri tem paž omenjal ček za en milijon frankov, izročil ga pa ni, marveč je denar obdržal zase. Sodišče preiskuje sedaj, kam je izginila znatna vsota in je napravilo hišno preiskavo pri Amardu.

Brat Litvinova izdal spisek boljševiskih agentov

Pariz, 1. januarja. Potrjuje se vest, da je brat ljudskega komisarja Litvinova, ki je v zaporu radi ponarejanja menic, izdal francoski vladi spisek tajnih komunističnih agentov v Franciji, Belgiji in Angliji. Vladi teh držav bodo sedaj nekaj časa lahko nadzorovale delovanje tretje internacionale, dokler se propagandni aparat ne spremeni. Francoska vlada je ugotovila, da je spisek v resnici točen, sodna preiskava pa ne potrjuje verzije Litvinova, da je glavna naloga sovjetske diplomacije nepošteno poslovanje z menicami. Sodne oblasti so mnenja, da je Litvinov zagrešil malverzacije z menicami po lastnem nagibu in v svojo korist.

Nakup anatolske železnice odobren

Angora, 1. januarja. Poslanska zbornica je ratificirala dogovor glede nakupa anatolske železniske proge in pristanišča Haider-paša ter je odobrila kredit pet in pol milijona funtov za nakup železnice in stacij.

Hoover bo sodeloval pri reševanju reparacijskega problema

Washington, 1. jan. g. Predsednik Zedlnjenih držav Herbert Hoover se bo po vsaj priliki aktivno udeležil reševanja reparacijskega problema. Zaenkrat se potrjuje, da je Hoover opustil svoj načrt, da bi prešel v zimo na Florido, ker se hoče osebno posvetovati s ameriški delegati o skorajšnji reparacijski konferenci ter sodelovati pri formuliranju njihovih navodil. Dasi je Amerika ponovno opredelila svoje stališče in izjavila, da sta vprašanja vojnih dolgov in reparacij dva ločena problema, se vendar boje, da bodo skušali zastopniki evropskih narodov na reparacijski konferenci združiti obe vprašanja ter jih rešiti skupno, da bi na ta način dosegli znižanje dolgov v Ameriki. V ostalem prevladuje naziranje, da bo za končoveljavno rešitev reparacijskega vprašanja potrebna mobilizacija nemških železniskih obligacij, od katerih bi bilo treba za smaten del plasirati na ameriškem trgu.

Albanski odposlanec v Pragi

Praga, 1. januarja. Včeraj je odpotoval iz Prage v spremstvu konzula Matouška odposlanec albanskega kralja Hakki Murina, ki je prišel po informacije o atentatu v potrošniški dvorani. Hakki Murina je obiskal Gani Bega v preiskovalnem zaporu in ugotovil, da se mu bolje godi, kakor jetnikom v Albaniji.

Strašna ribiška nesreča

Petrograd, 1. januarja (ko.) Na Pečpuškem jezera, ki leži na meji med Estonsko in Rusijo, se je pripetila strahovita nesreča. Močan vihar je odnesel 160 ribičev na veliki ledeni ploščki na sredo jezera. Kljub naporim reševalnim poskusom so doslej oteeli samo 50 ponesrečenecov, ostalih 110 pa smatrajo za izgubljene. Vladi je poslala na pomoč vsa razpoložljiva letala, ki pa v silnem vetru niso mogla stopiti v akcijo. Le par letal se je približalo ponesrečenecem, toda njih reševalni napori so ostali brez uspeha, ker ogromne mase ledu ovirajo vsak pristatek.

Komunisti v grški mornarici

Ateens, 1. januarja. Mornariško ministrstvo je gotovo demantiralo vesti o komunističnih tendencah v vojni mornarici in sabotažnih aktih na neki podmornici.

Zaključena preiskava proti Puniši Račiću

Preiskovalni spisi so bili včeraj izročeni državnemu pravdnikstvu. — Važni akti iz Zagreba

Beograd, 1. januarja r. Kakor smo na kratko že poročali, je beograjski preiskovalni sodnik Svetislav Miliutinović včeraj zaključil preiskavo proti Puniši Račiću. Tomi Popović in Dragutin Jovanović-Luneta ki se nahajajo v zaporu zaradi zločina 20. junija. Delo preiskovalnega sodnika je bilo zelo obsežno, ker je moral zaslišati nad 150 prič. Razen tega je moral izvršiti vse številne zakonite formalnosti, da zbere podatke in poročila ne samo iz Beograda, marveč tudi iz Zagreba. Ker je v ponedeljek prispel od zagrebškega sodišča zahtevani akt, vsebujoč podatke tožiteljev, je bila preiskava zaključena. Važnost tega akta je bila večja, ker se v njem poleg raznih po-

datkov nahaja tožba predstavnikov pokojnega Stjepana Račića, njegove vdove in otrok.

Vse spise iz preiskave je preiskovalni sodnik Miliutinović v ponedeljek izročil drž. pravdnikstvu. Puniša Račić je obtožen kot glavni krivec atentata v Narodni skupščini, Toma Popović in Dragutin Jovanović-Luneta pak obtožena. Obtoženi so po § 58 srbskega kazenskega zakona. Za branitelje Puniše Račića se je doslej prijavilo kakih 20 odvetnikov iz Beograda in province, dočim stoji za enkrat ob strani Jovanovića-Luneta samo odvetnik Dušan Ilić, ob strani Tome Popovića pa štirje odvetniki.

Krvav zaključek starega leta

V Kumanovu se je stepla pijana družba, pri čemur je bil ustrežen nek oficir, v Lodosu pa je ljubosumnež zaklal svojega tekmeča.

Kumanovo, 1. januarja p. Naše sicer mirno mesecce je bilo v minuli noči torišče krvavega pretepa. Kakor povsod drugod, se je tudi v Kumanovem zelo hrupno praznovalo slovo starega leta. V vseh kavarnah se je popivalo do ranega jutra. Neke večje družbe oficirjev je proti jutru v vinskem razpoloženju prišla v tukajšnji »Grandhotel«, kjer je bil nastanjen tudi učitelj Milan Ivanović, znanec enega izmed oficirjev. V razposajenosti so oficirji vdirli v njegovo sobo, ga vrhli iz postelje in prisilili, da je šel z njimi dalje krogom. V hotelski kavarni so napravili veliko ceho, pri končnem obračunu pa je prišlo do prepira. Podporočnik Lukšić je udaril učitelja Ivanovića po glavi. Da bi se izognil nadaljnjim insultom, je učitelj takoj zapustil lokal in odšel na prosto. Pijani oficirji pa so vdrli za njim, ga s sabljami pobili na tla in začeli pretepati. V samoočrambi je Ivanović potegnil samokres in oddal štiri strele. Trije so zgrešili cilj, četrti pa je zadel podporočnika Lukšića v srce, tako da se je na mestu sgrudil. Ostali oficirji so zbežali, Lukšić

pa se je počasi ves okrvavljen in težko ranjen privlekel na policijo, kjer je zadevo prijavil. Pretep, ki je končal s smrtjo mladega in sicer vzornega oficirja, je izzval v vsem mestu skrajno mučen vtis.

Subotica, 1. januarja & Srečno praznovanje Silvestrovega večera se je končalo v bližnjem mestecu Lodos & ljubavno tragedijo. Praznovanja sta se udeležila tudi Marcela Lakatoš in njen ljubavnik Stevan Stipica. Med plesom je bivši Marcellin ljubavnik Jovan Balinc pristopil k Lakatošovi; in jo naprosil za ples Lakatoševa je to odbila. Po plesu sta se Marcela Lakatoš in njen sedanj ljubavnik napotila domov, kamor jima še sledil tudi Jovan Balinc. Prišedši domov je Marcela odprla okno, a v tem hipu je že planil v izbo Balinc in skočil na Stipico. Vnela se je borba na življenje in smrt. Ker je bil Stipica mnogo slabši, je zagrabl za nož in ga trikrat do ročaja zarinil v Balincovi prsa, ki se je takoj zgrudil mrtev žandarmerija je artilarja morila in njegovo ljubico.

Votlo grmenje po prižnicah

Prošlo nedeljo in včeraj je zopet gromelo po slovenskih prižnicah. Proti »Jutru« seveda in za proizvode »katoških« podjetij. Vse to se je izvršilo zopet po naročilu od zgoraj, kjer se družijo obrtni interes in navidezni cerkvenim interesom. To votlo grmenje ni nič drugega nego zloraba in blamiranje katoške cerkve, ki seveda zaradi takega postopanja trpi na ugledu in avtoriteti. Politikuroča duhovščina pa se ponižuje v agente, ki operirajo z nepoštenimi sredstvi in z lažjo. Ljudstvo take duhovniške deloma zančuje, deloma jih pomiluje, češ da jih strah za službo sili lažati. Vsekakor zaželjenega uspeha SLS od najnovjega, a že toli obrablene zlorabe vere tudi topot ne bo imela. Slovenci niso h'anci, pa tudi jasen občutek imajo, kdaj duhovnik na prižnici ali spovednici ni več duhovnik, ampak plačan agent klerikalnega kapitalizma.

Bombni atentat v Dubrovniku

Dubrovnik, 1. januarja, n. Davj po 1. ponoči se je zaslislala v mestu huda eksplozija, ki je alarmirala vse policijski aparat. Izkazalo se je, da sta bili vrženi na hišo dr. Birimiše, kjer se nahajata češkoslovaški in francoski honorarni konzulat, dve težki petardi z veliko množino ekrazita. Petardi sta bili vrženi z ulice čez zid v vrt te hiše, ki leži nasproti hotelu Imperial. Ena petarda je padla na streho hiše in jo precej razdejala. Razbita so bila vsa okna v hiši in na zgradbah v okolici. Policija vrši obsežno preiskavo, toda do nočej še ni mogla dognati ničesar o vzrokih atentata in ne o atentatorjih samih.

Povratak kraljice

Beograd, 1. januarja, p. Kraljica Marija, ki se mudi na obisku pri svoji materi v Bukarešti, se vrne 4. t. m.

Mednarodna poštna konferenca

Praga, 1. jan. h. Češkoslovaško poštno ministrstvo vrši priprave za prvo mednarodno poštno in brzojavno konferenco, ki se bo vršila med 4. in 13. aprilom v Pragi in katere se bodo udeležile vse evropske države. Češkoslovaška je določila dve točki programa in sicer delitev brzojavnih valov in brezličnih oddajnih valov. Nizozemska pa je predlagala kot tretjo točko odjadne koncesije za amatere.

Novo leto pri predsedniku Doumergueu

Pariz, 1. jan. g. Danes, na dan Novega leta je predsednik Doumergue sprejel člane vlade in diplomatski zbor. Papeški nuncij je kot doyen nagovoril predsednika in izrazil željo, da bi moralno in materialno blagostanje narodov vedno bolj procvitalo. Poudarjal je svoje zadovoljstvo nad prizadevanji Francije za mednarodni mir ter je izrazil nado, da bo Francija v popolnem sporazumu z ostalimi vladi nadaljevala svoj miroljubna prizadevanja. Predsednik Doumergue se je za čestitke zahvalil ter je zagotavljal, da je utrditve svetovnega mira glavna naloga francoske vlade.

Panevropska konferenca

Berlin, 1. januarja (be.) Predsednik Panevropske zveze Condenhove pozivlja v nekem programu, naj se skliče panevropska konferenca, ki naj bi odpravila carine, preprečila vojno in pomirila Evropo.

Razmere v radikalski stranki

Beograd, 1. januarja r. V Gornjem Milanovcu se je vršila v nedeljo okrožna konferenca radikalne stranke, na kateri je došlo do viharnih protestov proti Velji Vukičeviću in so zborovalci opetovano priležali ovacije Aci Stanojeviću in glavnemu odboru radikalne stranke. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se iztrka popolno zaupanje vodji radikalne stranke Aci Stanojeviću in glavnemu odboru. Resolucija nadalje »kategorično obsoja politiko samozavnega šefa Velje Vukičevića in njegovih sotrudnikov, ker njihov« politika nasprotuje interesom tako radikalne stranke kakor države in ker je ta politika spravila državo na rob propada. Radikalni rudniškega okraja pozivajo zato Aco Stanojevića, naj vodi radikalno stranko po stopnjah po ojnega Nikole Pašića ter doseže, da bo prava radikalna stranka skupaj z brati Hrvati prevzela državno upravo v svoje roke.

Gornja resolucija je značilna za razmere v radikalski stranki zato, ker je rudniški okraj volilno okrožje Velje Vukičević in bi se iz njega moglo sklepati, da Vukičević ne bo več izvoljen za poslanca in da je njegove politične karijere konec, čim bo v Beogradu njegova politika odžagana. Seveda pa je na drugi strani ravno tako verjetno, da bi isti radikali morda jutri, ako bi Vukičević ponovno prišel do oblasti, izglasovali zaupnico Vukičeviću in ga znova volili.

Neresnične vesti o atentatu na Svetozarja Pribičevića

Beograd, 1. jan. & Nocoj so se po mestu razširile alarmantne vesti, da je bil v Zagrebu izvršen na posl. Svetozarja Pribičevića atentat. Skoro vsi beograjski politiki so na podlagi teh uporno vzdrževanih vesti neprestano klicali Zagreb in hotel »Epelana«, kjer so se informirali o Svetozarju Pribičeviću. Izkazalo se je, da je Beograjske čame nekdo spotegnila.

Kazenska premestitev Milana Bogovića

Beograd, 1. jan. & Z ukazom ministrstva prosvete je imenovan za profesorja na III. moški realni gimnaziji v Zagrebu dosedanj ravnatelj zagrebške drame, znani hrvatski dramatik in književnik Milan Bogović. Kakor znano je ministrstvo prosvete pred tedni prepovedalo vpriporitev Bogovićeve dramatizacije Senoinega romana »Diogenes« v Narodnem gledališču in je sedaj kaznovalo avtorja z odstavitvijo z gledališča in premestitvijo na gimnazijo. Ta ukrep je izzval v zagrebških političnih in umetniških krogih veliko ogorčenje.

Latentne težkoče Poincaréjevega kabineta

Radi zadnjih nesoglasij v francoski vladi so se pojavile vesti, ki so napovedovale bližnjo demisijo Poincaréjevega kabineta. Nekateri listi so celo vedeli povedati, da se to zgodi že prvi dan po Novem letu. Drugi smatrajo, da bo Poincaré vzdržal vsaj do končnega sprejema proračuna za leto 1929, ki ga je senat vrnil z nekaterimi korekturami poslanski zbornici. Tretji pozivajo Poincaréja, naj se ne umašne baš sedaj, ko Francija nujno potrebuje njegove visoke zmožnosti pri definitivni ureditvi reparacijskega problema in s tem zvezane vprašanja predčasne izpraznitve Porenja. Naj se zgodi tako ali tako, gotovo je, da so zavajali v vrstah »koalicije republikanske sloge« dokaj hladni odnošaji in da se lahko govori o latentni krizi druge Poincaréjeve vlade, ki je na krmilu jedva od 11. decembra.

Vzrokovi za ta »malaise« je več. Deklama so zunanji, deloma pa tudi glojbe narave. Velika koruptijska afera »Gazette du France«, v katero je posredno zapletenih mnogo odličnih osebnosti, moralni polom nekdanjega fin. ministra Klotza in razne druge manjše afeze so pripravile zbornico do tega, da je sprejela zakon o »incompatabilnosti«, po katerem je v bodoče zabranjeno ministrom, senatorjem in poslancem sodelovati pri podjetjih, ki uživajo kakršnokoli državno podporo, kakor tudi pri finančnih akcijskih družbah, ki so navezane na javno štednjo in kredit. Prav tako ne smejo dovoliti, da bi se z njihovimi imeni delala reklama za katerokoli finančno, industrijsko ali trgovsko podjetje.

Na drugi strani so si poslanci zvišali svoje dijete na letnih 60.000 frankov, in sicer baš zato, da bi se jim omogočilo dostojno in popolnoma neodvisno življenje in se s tem zaprla vrata korupciji. Poincaré se s tem zvišanjem ne strinja, ker prihaja baš v trenutku, ko se od vsega naroda zahtevajo največje gmojne žrtve in bi se morali poslanci v prvi vrsti izkazati z vzgledno poštenostjo. Poincaré pri pristal na zvišanje le, če bi se znižalo število poslancev. Lastni kabinet je pustil predsednika vlade na cedilu in senat je sprejel predlog fin. ministra Chérona, ki odobrava zvišanje parlamentarnih dnevnih. Do izbruha krize sicer zaradi tega spora ni prišlo, vendar se je razmerje med člani vlade dokaj ohladilo.

To pa so le zunanji vzroki neugodja v odnošajih koaliranih strank. Kakor namreč vse kaže, se Poincaré že več tednov bavi z mislijo, da bi se sam umaknil s poprišča. Na eni strani mu je znano, da srednje stranke niso nič kaj zadovoljne s sestavo vlade 11. novembra in da se na drugi strani opozicija pripravlja na nov naskok takoj po sprejetju proračuna. To domnevo potrjuje dejstvo, da je socialistično-radikalni poslanski klub soglasno sklenil zahtevati odgoditev zakonov o kongregacijah, s katerimi se vladi prav posebno muči, ter napovedati interpelacijo o splošni politiki vlade. Vse te okolnosti obetajo v januarju, ko bo proračun pod streho, ostre borbe, iz katere ni gotovo, da bo vlada izšla zmagovito. Zato leži Poincaréju blizu skušnjava, da se s predčasnim umikom izogne prisilnemu padcu vlade.

Po največjih vesteh se je tovaršem Poincaréja posrečilo preprečiti krizo vlade začasno do srede januarja, toda vzroki za latentno krizo s tem niso odstranjeni. Predsednik je dobil od svojih ministrov polno zaupnico v ministrskem svetu in se je vdal začasno pripravljanju, da ostane na krmilu kot edini mož, ki bo kos notranje-političnim in zunanje-političnim važnim vprašanjem, pojavljajočim se na obzorju. Do debate o splošni politiki Francije se zdi, da je Poincaréjevo stališče kolikor toliko utrjeno. Od poteka debate je odvisno, da li bo Poincaré za ostal na vladi, ali pa bodo prilike zahtevale novega moža, ki bi ustvaril široko kombinacijo na širši parlamentarni podlagi. Slednje je vsekakor tudi želja Poincaréjeva.

Ako pride do demisije, njegov naslednik ne bo imel lahkega položaja. Javno mnenje v Franciji je v večini za to, da postane po eventualni demisiji Poincaré zopet svoj lastni naslednik. Seveda bi se v tem primeru sedanja kombinacija preživela in bi bila potrebna nova orijentacija vladi z ozirom na velike mednarodne probleme, ki se bodo začeli reševati že v drugi polovici januarja.

Slovo starega leta v Beogradu

Beograd, 1. januarja, p. Po starem običaju se je tudi ves pravoslavni Beograd v »veselim razpoloženju« poslovil od starega leta. Silvestrovanje je bilo izredno hrupno. Ves Beograd je bil vso noč pokonen in v slehernem lokalju se sivala godba do ranega jutra. Ulice so bile živahne kot ob najprometnejših dneh. Zato pa je bil današnji dan povsem miren in je kljub demisiji vlade počivala celo politika.

Usta igrolo

so najlažja pot, po kateri bacili boleznj pridejo v naše telo. Otroke čuvajo od škodljivega delovanja teh bacilov, ki povzročajo razne nalezljive bolezni kot nahod, influenco in ostale opasne bolezni samo okusne

ANACOT-PASTILE

DR. WANDERA

NOGAVICE Z ŽIGOM KIJUČ Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Silvestrovanje v Ljubljani

Ljubljana, 1. januarja.

Nekam mogle in ves majav se je pojavil Silvester nad Ljubljano, se spustil polagoma na ulice in zavril v svoj večer: »Lukaj sem, saj me obratate, ne?«

Ljubljana je takoj zaplesala okrog sivga možiča in ga pridno vlekla za dolgo srebrno brado. Komaj so se zaprle trgovine, je za kako uro nastala v mestu praznota. Ljudje so hiteli domov, se v naglici preoblekli, še nagljeje povečerjali in prišli zopet vsi novi in lepi na ulice, da uganejo pravo glede silvestrovanja.

Silvester je voščil vsem onim, ki so se oddolžili, da praznujejo njegov god v velikih dvoranah in je dejal tako tudi še posebej tudi tistim koreninam ljubljanskim, ki nič ne dajo na razne »fokselne« hibi džibi, na tango in tivist ter na polnočne alegorije, marveč zvesti celeotnim tradicijam silvestrujejo v oštariji, v čisto domači oštariji v vajenem starem kotu za omizjem prošlih in bodočih večerov, če bo zdravja, božjakov, pa manj politike.

V Silvestrov večer so ulice kipele življenja. Vrvanja je bilo letos, kakor že nekaj let ne. Najbolj gosta in dolga procesija oboževalcev Silvestra se je vlekla tja dol na Tabor, kjer je gostoval slavni pariške varieté »Paradis de femmes«, kjer je sviral jazz-band in se je trilo in vrtilo ljudstva. Zabave povsod dovolj, v vseh kotičkih in ob vseh mizah do ranega jutra, ko je kraljeval v dvorani po umiku Silvestra že mladi princ Karneval.

V Narodnem domu je priredil Silvester večer Ljubljanski Sokol. Ob izbornem programu in prekipevačem temperamentu ljubljancem in ljubljankam se je počutil Silvester in vsakdo z njim kaj imenitno. O pogledu na ves ta svet tudi Terpsihora ni mogla biti užalostena.

»Slavce« je Silvestrovo dobil v Mestnem domu, kjer se je pelo in plesalo do ranega jutra. Prelepo so se imeli ljubljanci tudi na vseh drugih večjih prireditvah, zlasti dobro pa so odrezali »Sočani« v restavraciji »Pri levu«. Na sporedu so bile deklamacije, solospeli, šaljivi dueti. Veliko pozornost je vzbujala gđ. Zdenka Ivančičeva s svojimi lastnimi duševnimi proizvodi, polnimi ljubavi do svojih zaslužjenih bratov in domovine. Oficijelni del je bil zaključen s pesmijo »Hej Slovani«, nakar se je razvila splošna zabava, ki je trajala do zore.

Promet na ulicah je bil vso noč izredno živahen. Mečleno jutro novega leta so pozivile skupine veselih ljudi, ki so zavili pred končnim jadranjem v posteljo še v to ali ono restavracijo na novoletni guljaž. Na policiji se je znašlo tekmo noči pet prehudih pijančkov, ki so po nekaj urah spanja plašno pogledali v pusto okolico, si meli oči in si nekam kislno čestitali k avanturam, ki so jih privedle na prične.

Popoldne je sveži smeg zabrisal za seboj vse, kar je še dišalo po starem letu. Zimska pravljica: smeg napoveduje srečo...

PLES JADRANSKE STRAŽE LJUBLJANA

v slovenskih nošah

12. januarja v Unlonu

Podrobnosti o železniški nesreči v Liki

Kakor smo včeraj kratko poročali, se je v nedeljo dogodila na splitski progi huda železniška nesreča, o kateri podajamo še naslednje podrobnosti: Vlak iz Spilite, ki je odšel iz Gospiča v nedeljo ob 14. popoldne, je naletel ob 16. med postajama Rudopolje-Lička Jasenica na skalovje na prog. Nastal je strašen karambol, ker ni mogel vlakovodja zaradi ovinka opaziti, da je proga zadelana. Lokomotiva, tender in službeni voz so zgrmili v prepad. Ruševine so pokopale pod seboj strojevodjo Božo Grušiča, dočim se je kurjaču Ivanu Molvarecu posrečilo, da je še pravočasno skočil iz lokomotive. Proga je bila v dolžini kakih 50 m čisto razdrta, tračnice zvrte, a vagoni poškodovani. Prvi vagoni za službenim vozom so se naglani in naslonili na kamenje. Potrgane so bile telefonske in brzojavne žice. Da ni lokomotive povlekla s seboj v prepad tudi ostalih vagonov, se je zahvaliti temu, ker so bile verige, ki vežejo vagono, iz starega, rjavega železa ter so se pri karambolu razčlenile. Od potnikov ni bil nikdo hudo ranjen, vladala pa je med njimi prava panika. Vlak iz Gospiča bi moral dospeti v Zagreb ob pol 8. zvečer. Mesto nje ga je dospel pomožni vlak iz Plaškega, v katerega so prestopili potniki ponesrečenega vlaka.

Truplo strojevodje Grušiča so prepeljali v ponedeljek popoldne s sušaškim vlakom na zagrebški kolodvor, kjer ga je pričakalo veliko število železničarjev. Pokojni Grušič je bil ml. d. sposoben, trezen strojevodja, priljubljen pri vseh tovariših. Zapuščena tri nepreskrbljene otroke.

Odvetnik dr. Bogdan Žužek

vljudno naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno v Ljubljani, Mikloš čeva cesta 28/1

Pustolovščine pod tujimi imeni

Ljubljana, 1. januarja. Nedavno se je nastanil v nekem lijskem hotelu možak, ki se je vpisal v tujsko knjigo za Milana Pečnika. Prišel se je zamisliti za razmere v raznih premožnejših hišah. Na možaka je bilo opozorjeno lijsko orožništvo, ki je obiskalo čudnega gosta. Orožnikom se je zdelo vse njegovo vedenje zelo sumljivo, zato so ga trdo prijel. Mož je zašel v protislovja, nakar so ga povabili s seboj. Tam so spoznali, da tiči pod imenom Milana Pečnika nevarni tat in vlomilec Vekoslav Oman. Po aretaciji so ga oddali v ljubljanske sodne zapore, kjer mu zdaj preiskujejo njegovo pisano življenje. Oman je presedel že 18 kazni in je zdaj osumljen raznih deliktov. Pred meseci se je zgodil v Kranju drzen rop. Zvečer je bila napadena pri tamkajšnjem kolodvoru neka gospa. Naslednik ji je iztrgal iz rok torbico z znatno vsebino. Obistavstva domnevaljo, da je baš Oman tisti pišč, ki ima na vesti ta napad. Tiste dni je

bival namreč v Kranju pod nekim lažnim imenom mesarja iz Kamnika, po incidentu pa je iz Kranja izginil kakor kafa. O Omanu, ki je po rodu Gorjenc, je znano, da se je potikal zadnje čase precej po svetu okrog in povsod so se kje v tamkajšnji okolici dokodoli nezaheljni nočni obiski. Mož je nastopal zelo samozavestno in se je izdajal pod različnimi imeni, enkrat za trgovca iz Kranja, drugič za mesarja iz Kamnika. Računati je, da se bo Oman znašel na obtožni klopi pred pomladi no poroto.

„Betlehemska legenda“

Ta božična prigodnica ravnatelja ljubljanske drame gosp. Pavla Golje je namenjena malemu občinstvu. Pristostoval sem preizkušnja Novega leta dan in sem lahko ugotovil, da je to občinstvo sprejelo stvar z dokajšnjim navdušenjem — a samo zaradi igranja, ki je bilo v splošnem dobro ali zaradi okusne inscenacije. Igranje tudi zaradi vsebine. Mala kritika odločuje in bi bilo krivično, če bi hoteli trditi, da je delo ponesrečeno. Potrebnovalo na bi več »čaranja in pestrosti, ker to je, kar zanima otroškega gledalca — ter nekoliko odločih: črt preko filozofirajočih in politizirajočih mest, ki imajo od njih merda odrasla ušesa nekaj, neodrasla pa nič, le kjer hoče biti delo žaljivo (nastopi Herodovega komernika Sabina) bi lahko bilo bolj duhovito.

Kakor sem dejal, mi je napravila upriporitev v splošnem dober vtis Posamznini, v delu krepke izdelani tip. (Herod — Rogoz, oče Joram — Skrbnišek, zadravnik Zorobabel — Bratina, lakomnik Sdok — Levvar, dvorjanik Sabinus — Lipah) so segali nad povprečnost. Evridiki — Šaričevi in Rifi — Gabrijeličevi bi bilo treba več sile in notranje živahnosti. (Gabrijeličevem sem videl zadnji v »Nobli« nagrada in sem se čudil, kaj v tem oziru lahko zmore, t. j. kako zna s svojo ulogo živeti.) Isto bi pripočel Etanu gosp. Kralja čigar uloga pa je sama na sebi nima tiste karakterne izrazitosti, ki se podaja njegovi kreativnosti. Ostaja gosp. Jana je medlejša ponovitev tega, kar smo videli v njegovih prejšnjih ulogah. Skupinski prizori so izpadli lesono — kakor so takšni prizori sploh Ahlova pete našega odra. Karlo Kocjančič.

Vsakratno ure, platnina in srebrnina po nizki ceni pri L. Vilhar, urar Ljubljana Sv. Petra cesta št. 88

Sport

Novoletne nogometne tekme

Dunaj: BAC : Bewegung XX. 8 : 6 (5 : 3); Wacker koopts. : Wiener Eif. 4 : 3; Curih: Slavija (Praga) : Young Fellows (Curih) : 0 (1 : 0); Dresden: Repräsentanzta Severne Češke : Guts Muts (Dresden) 3 : 2; Berlin: Južni Berlin : Severni Berlin 5 : 2 (1 : 1); Saarbrücken: Nemzeti (Budimpešta) : reprezentanzta Saarbrückena 2 : 2 (0 : 0); Königsberg: VfL Königsberg : DFC (Praga) 4 : 3 (3 : 2); Leipzig: Sparta (Praga) : komb. moštvo Fortuna : Verein für Bewegungsspiele (Leipzig) 5 : 0 (4 : 0); Mannheim: Vienna (Dunaj) : Verein für Rasenspiele 3 : 2.

Jugoslovenski lahkoatletski rekordi za leto 1928

Iz službene liste JLAS posamezno sodenje jugoslovenske rekorde, iz katere je razvidno, da je naša lahka atletika precej napredovala. V letu 1928 je bilo postavljenih osem novih rekordov.

Sedaj veljavni rekordi so naslednji: Teki: 100 m: Matz (Hašk) 11 sek. 1921, Zagreb. Popović (Hašk), 11, 1922, Beograd. Pervat (Primorje), 11, 1923, Zagreb; Spahić (Hašk), 11, 1924, Zagreb; — 200 m: Matz (Hašk), 22,6, 1921, Zagreb. 400 m: Kojić (Hašk), 52,4, 1923, Zagreb; Butković (ASK), 52,4, 1926, Zagreb. 800 m: Zorja (Primorje), 2:03,6, 1928, Ljubljana. 1500 m: Predanić (ASK), 4:19,2, 1928, Gradec. 3000 m: Kregelj (Jadran), 9:31, 1923, Ljubljana. 5000 m: Stefanović, 16,20, 1928, Dunaj. 10.000 m: Koren (Gradjanski), 35:43,4, 1927, Zagreb.

Stafete: 4 krat 100 m: stafeta Ljubljane, 44,8, 1926, Zagreb. 100 200 krat 300 krat 400 m: stafeta Jugoslavije 2:06,3, 1926, Varšava. 100 krat 200 krat 400 krat 800 m: stafeta Jugoslavije 3:38, 1923, Beograd. 200 krat 200 krat 400 krat 800 m: Jadran (Ljubljana) 3:56, 1923, Ljubljana.

Tek z zaprekami: 110 m: Kallay (Hašk) 17, 1928, Ljubljana. 400 m: Ferković (Hašk), 1:02, 1924, Zagreb.

Skoki: Skok v daljavo brez zaleta: Spahić (SSK Sarajevo) 3,04, 1920, Zagreb; z zaletom: Spahić (Hašk) 6,80 in pol, 1924, Zagreb. Skok v višino brez zaleta: Lojk (Jadran), 139, 1923, Ljubljana; z zaletom: Buratović (ASK) 180, 1928, Zagreb. Troskok: Kallay (Hašk) 13,38, 1928, Ljubljana. Skok ob palici: Ferković (Hašk) 3,52, 1927, Zagreb.

Meti: Koplje: Messner (Hašk) 58,43, 1928, Gradec; koplje z obema rokama: Plavšić (SSK Sombor), 70,61, 1925, Veliki Bečkerek; krogla: Ambrosy (Viktorija) 13,93, 1921, Beograd; z obema rokama: Jovanović (Obilje), 25,40, 1925, Veliki Bečkerek. Disk: Ambrosy (Obilje) 44,16, 1925, Veliki Bečkerek; z obema rokama: Naranić 69,85 in pol, 1923, Göteborg. Ključ: Gašpar (ASK) 36,81, 1927, Ljubljana.

Hojn: 300 m: Dobrin (Hašk) 14:46,1, 1925, Veliki Bečkerek. 2000 m: Dobrin (Hašk) 9:31,6, 1924, Zagreb.

Izredno glavno skupščino JNSa zahteva Ljubljanski nogometni podsavez, in sicer zaradi tega, ker je JNS verificiral jesensko prvenstveno tekmo Primorje : Ilirija s 5 : 4. To tekmo je kakor znano LNP anuliral. LNP je o svoji zahtevi obvestil tudi vse ostale nogometne podsaveze.

Domaće vesti

Šestdesetletnica čitalnice na Jelsi. Prošlo nedeljo se v Jelsi pri Splitu na svečan način proslavljala šestdesetletnica ustanovitve čitalnice Narodne čitalnice. Vršla se je spominska seja, na kateri je Vinko Dobronić navzočim poklical v spomin zgodovino ustanovitve te nacionalne institucije. Kralju in Jugoslovenski akademiji v Zagrebu je bila odoslanjena pozdravna brzojavka. Po seji so se vsi navzoči podali v mestni park pred spomenik prvega predsednika čitalnice ter položili vence na spomenik.

Revija »Jugoslovenski turizam« spada nedvomno med najboljše revije v Evropi. Te dni je izšla decembarska številka, ki znači po opremljenosti vsebinski korak naprej v razvoju lista. Decembarska številka je posvečena mestu Zagrebu in prinaša niz zelo interesantnih člankov o splošnih vprašanjih našega turizma. Med drugim je objavljeno obširno poročilo o konferenci v Crikvenici, na kateri se je osnovala Jadranska hotelska zveza. Interesantne so zlasti ilustracije, ki jim psveča »Jugoslovenski turizam« posebno pažnjo. Revija se pošilja v inozemstvo večinoma brezplačno tako, da je »Jugoslovenski turizam« s svojimi slikami in tekstom v raznih evropskih jezikih glavni in največji propagator turizma in prirodnih lepot naše riviere.

Dnevniške službeno potovanja. Po uredbi o odškodnini za potne in selitvene troške civilnim državnim uslužbencem, ki je že stopila v veljavo, znaša dnevniška za službena potovanja na teritoriji naše kraljevine: za ministre in državne podtajnike 250 Din; za uradnike I. kategorije 1. in 2. skupine 200 Din, za uradnike I. kategorije 3. skupine 140 Din, za uradnike I. kategorije 5. in 6. skupine ter II. kategorije 1. in 2. skupine po 110 Din, za uradnike I. kategorije 7., 8. in 9. skupine, II. kategorije 3. in 4. skupine ter III. kategorije 1. in 2. skupine po 90 Din, za uradnike II. kategorije 3. skupine ter III. kategorije 3. in 4. skupine po 75 Din, za zvanikičnike 60 Din in za služitelje 50 Din. Čas za dnevniške se računa od ure odhoda do ure povratka za vsakih 24 ur se računa polna dnevniška.

Švobodna saditev in izvoz tobaka. Na zadnjem gospodarskem kongresu v Beogradu se je razpravljalo tudi o vprašanju saditve tobaka v naši državi ter o vzrokih krize, ki je nastala pri saditvi tobaka. Ugovoreno se je, da je kriza nastala zaradi tega, ker pri nas ni dovoljena švobodna saditev tobaka in njegov izvoz v inozemstvo. Kongres je o tem poročal vsem pristojnim ministrstvom ter zahteval, da se dovoli švobodna saditev tobaka in njegova prodaja v inozemstvo. Po vseh beograjskih listov je vlada tem zahtevam ugodila. Seveda bo ostal tobak kljub temu še nadalje državni monopol.

Leto 1929. Je normalno leto s 365 dnevi. Velika noč bo 31. marca binoksi 19. maja. V tekočem letu bo solnce dvakrat mrknilo, prvič 9. maja, drugič 1. novembra. Le drugi solčni mrk bo viden tudi v Evropi.

Glasbena Matica v Plju. Jutri ob 20 bo priredil v dvorani Glasbene Matice v Plju klavirski koncert svetovno znani virtuoz prof. Anatolj Vietnighoff-Schell z bogatim sporedom. Zaradi jutrišnjega koncerta odhaja danes tudi pevka vaša.

Arheološko društvo v Trogiru. V staroslovenskem Trogiru pri Splitu se je te dni ustanovilo društvo za zbiranje in čuvanje starin. Novo društvo je dobilo ime »Radovan« po imenu enega največjih kiparjev srednjega veka, ki se je ovekovečil z lepim portatom trogirске stolne cerkve. Za predsednika novega društva je bil izvoljen znani arheolog Fran Bulić.

Zabavno zemljoradniško zborovanje. V Šatornici pri Kragujevcu se je v nedeljo vršilo zemljoradniško zborovanje, na katerem se je prijavilo 6 besedi tudi radikal Lazar Matić ter pozdravil konferenco z originalnim govorom, v katerem je med drugim izjavil: »Danes se samo lažemo. Kar sem objavil pred volitvami, nisem izpolnil. Lažem jaz, lažemo vsi. Laže minister za notranje zadeve, laže predsednik skupščine in drugi...« Nato je pristopil komandir orožniške postaje ter Matića pozval naj zapusti dvorano, češ da ne sme žaliti ministra za notranje zadeve in predsednika skupščine. Nastal je prepir in sledile so aretacije. Aretirance so po nalogu sreskega poglavarja zapeljali iz dvorane.

Zanimiva aretacija. Kakor poročajo iz Pristine, je tamkajšnje sodišče prve stopnje odredilo aretacijo dona Luke Filčića, katoliškega župnika v Janjevu na Kosovem, ter načelnika janjevske občine Filipa Tošiča, ker sta meseca julija 1921. v rolistni knjigi za leto 1895 vpisala namesto Filipa, sina Lazara Brkića, Filipa, sina Nikole Tošiča in Janjeva. Storila sta to v nameni, da se Filip Tošič načelnik občine v krstni knjigi

lažno zabeleži kot sin Nikole Tošiča, ki je umrl brez potomcev in da na ta način postane dedič njegovega premoženja. Sodišče je razsodilo da sta se obtoženca pregrešila proti § 111 v zvezi § 143 kazenskega zakona. Aretacija je povzročila veliko senzacijo.

Eksplodija v vlakcu. Na progi med Križevci in Gradcem je v vlakcu 414 eksplozivnih plin v službenem vagonu. Manipulant Juraj Hiling je dobil hude opekline na licu in na rokah. Oblika je na njem zgorela. Nesrečnega železničarja so pripeljali v zdravniško bolnico.

Ubežna defraudanta. Kakor smo že poročali, je poštni uradnik Kosanović v Oslječu poneveril tamkajšnji poštni hranilnici 200.000 Din ter pobegnil s sokrivcem v Turčijo. Policija je izgubila za njima vsako sled. Sedaj se je Kosanović oglašil z razglednico iz Montevideja v Južni Ameriki, kjer se bavi z nogometom. Na ta način je naša policija zvedela za njegovo bivališče in bo po našem poslanstvu v Urugvaj zahtevala njegovo aretacijo.

Politični umor v Pristini. V nedeljo je v Pristini v Ulici cara Uroša bil zavratno ustreljen Jusuf Ahmed, mlinar in občinski odbornik. Umor je bil izvršen, ko je bilo na ulici mnogo ljudi. Neznane osebe so oddale na Ahmeda štiri strele, izmed katerih je eden ugodnih članov demokratske organizacije. Njegova smrt je izzvala mučen vtis ker se domneva, da je bil ustreljen iz političnih razlogov. Morilcem so se posrečilo pobegniti. To je v kratkem razdobju drugi politični umor v Pristini.

Grozen samomor. V okolici Poče je na grozen način izvršil samomor Jovo Saloja. Prezeval si je z nožem vrat, tako da je v kratkem času izkrcval in v velikih mukah umrl. Vzrok samomora je bila neozdravljiva bolezen.

Samomor v medenih tednih. V Oslječu je izvršila iz neznanega vzroka samomor mlada soproga tamkajšnjega gostilničarja Pavla Petkovića. Izplila je večjo količino acetne kisline. Nesrečnica je kmalu podlegla težkim notranjim poškodbam. Olga Petković se je poročila šele pred dvema mesecema.

Obup slovenskega podčastnika v Zemnu. Pišejo nam: Z dvema streloma v glavo si je hotel vzeti življenje 20letni podnadnik Adolf Kranjc. Ustrelil se je v svoji pisarni. Strela je čul dežurni častnik, ki je samomorilca dal hitro odpeljati v bolnico. Domneva se, da je Kranjca dovedla do obupnega koraka nesreča v lubezni.

Pri leni prevah železnic in črvenem katarju. Črvenih oteklinah, nagnenih k vnetju slepiča vam povzročata naravnata »Franz-Josef« grenčica lahko prebavo brez vsakih bolečin. Preizkušnje na klinički trdnici je grenčica »Franz-Josef« najboljša in najučinkovitejša odvajalna sredstva. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Obdelave oblike barva v različnih barvah in oblikah. Tovarna Jos. Relch.

Samo še danes!
Danes zadnikrat!
Največje doslej predvajano filmsko delo, posneto po romanu L. N. Tolstega

Kozaki

V vlogi Lukaške, hetmana-novega sina
JOHN GILBERT
Prizori bajne lepote, ki ostanejo neizbrisno v spominu slehernemu gledalcu.
Predstave ob 4. pol 6., pol 8. in 9. uri
T. 2124. Elitni kino Matica

Iz Ljubljane

Novosti Sentjakobske knjižnice v Ljubljani. Sentjakobska knjižnica v Ljubljani, Star trg 11, je največja naša javna ljudska knjižnica, ki ima v prometu nad 26.000 knjig, ima 11.500 vpisanih obiskovalcev ter je od leta 1925 izposodila nad 170 tisoč strankam približno 650.000 knjig. Knjižnica ima knjige v slovenskem, srbsko-hrvatskem, češkem, poljskem, ruskem, nemškem, francoskem, italijanskem, angleškem, esperantskem jeziku in modne liste. Knjižnica je letos izdala kompleten imenik svojih knjig, ki stane 20 Din. Dobi se tudi slovenski del zase, ki stane 10 Din, nemško-romanski pa 12 Din. Opozarjamo na sezname najnovejših knjig Sentjakobske knjižnice, ki jih objavljamo vsak teden v »Jutru«.

Prireditve krajevnega odbora Rdečega križa za mesto Ljubljano bo 4. t. m. ob pol 20. v dramskem gledališču. Na sporedu bo med drugimi točkami tudi igra, novost posebne vrste. Brez dvoma bo ta igra ugajala vsem, ki si jo bodo ogledali. Natančnejši program bo sledil Naj ostane 11. januar rezerviran le za Rdeči križ. Cenjeno občinstvo naj zasede ta dan dramsko gledališče do zadnjega kotička.

Društvo »Treznost« bo imelo svoj redni sestanek danes 2. t. m. ob pol 20. v moškem učiteljskem z občinskim dnevnim redom.

Preprečen požar v dramskem gledališču. Pasantje v Gradšču so na novo leto okrog 3. ponoči opazili, da se valji iz prizemskih oken dramskega gledališča močan

Danes znamenito delo Lajoš Biro-a
„Rumena liliija“
z očarljivo lepo ženo BILLIE DOVE
v glavni vlogi.
Umetniška režija Aleksandra Corda.
Danes ob 4., četrti za 7., pol 8. in 9. uri.
Telefon 2730. KINO »DVOR«.

dim. Nekateri, ki so slutili nesrečo, so se potrudili do gledališkega poslopja ter ugotovili, da je nastal v strojni oženj. V naglici so obvestili o preteči nesreči stražnika, ki je telefoniral na gasilsko postajo in zahteval pomoči. Pred gledališče so se nemudoma odpravili gasilci z motorno brizgalno, vdrli v strojni ter ugotovili, da so se vnela na kotlu naložena drva. V strojni so bili v ognju že tudi razni drugi leseni predmeti in treba je bilo hitrega dela, da se prepreči katastrofa. Gasilci so požar pogasili šele po dobri uri napornega dela in odstranili nevarnost. Poslopje dramskega gledališča je bilo vsekakor močno ograženo in bi v primeru, da nevarnost ni bila pravočasno opažena, lahko postalo gledališče žrtev plamenov.

Po slabi tovarišiji boli glava. 25letni blapec Tone Kastelic, stanujoč na Ahacjevci, se silvestroval v družbi treh tovarišev po raznih gostilnah v mestu Pozno. Ponoči so prišli v neko gostilno na Pošansko cesto, kjer so Kastelčevi tovariši zahtevali od njega, naj naroči en liter vina, čoprac so ga že več litrov popili in je stalo vina še polnih pet litrov pred njimi na mizi. Kastelčcu se njihova vsiljivost in bedasto izkoriščanje slednjič zadelo vendarle preneumno, zaradi česar je vstal od mize in hotel oditi domov. Tovariši pa so ga ustavili in ga zmerjali celo pot. Čim se je Kastelčcu približal domači hiši na Ahacjevci, so njegovi tovariši nenadoma planili vanj in ga pretepili. Prizidejali so mu na glavi več tako težkih ran, da so morali Kastelčca zjutraj odpeljati v bolnico.

Z nožem ga je zaklal. V Stročbljevi gostilni na lgu je na novoletno jutro prišlo med nekoliko alkoholiziranimi fanti do prepira. Najbolj sta se dajala 24letni posestnikov sin Martin Janželj ter Martin Cimperman. Janželj je odšel okrog petih zjutraj v vežo, kamor mu je sledil tudi Cimperman. Hip nato je Janželj stopil v sobo, se približal svojemu bratu in mu dejal: »Zaklan sem, Cimpermanov me je! Takoj nato se mu je vili iz leve strani srk kri in je Janželj padel v nezavest. Ranjenca, ki je dobil vbojilaj z nožem tik nad sročem, so prepejali zjutraj z avtomobilom v ljubljansko bolnico. Sirovega napadalca so orožniki že takop dopolnvea aretirali in ga odvedli v zaporn deželnega sodišča v Ljubljani.

Iz Maribora

Ljudska univerza. V petek 4. t. m. bo priredil znani humoristični pisatelj in predavatelj dr. Alfred Müller večer humorja in komike. Predprodaja vstopnic pri gosp. Zlati Brišnikovi in g. Höferju.

Upravni odbor mariborskega Oficirskega doma bo priredil 9. t. m. svečano zabavo v dvorani »Unionac« v čast rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije. Vstop le proti vabilu s kuponji »Ca«, rezervni oficirji z legitimacijami.

Nov list. V Mariboru so napovedali izid novega lista, ki bo izhajal tedensko in se bo imenoval »Novi svet«. Govori se da bo list razen beletristike prinašal v prvi vrsti gospodarske članke. Ker je bilo pa v Mariboru zadnje čase napovedanih že več listov, ki sploh niso izšli ali pa so kmalu žalostno končali, zato Mariborčani ne gledajo v nov list s prevelikim zaupanjem.

Krojači in krojačice, ki imate dosti arvahitv odrezkov in odpadkov pri krojenju raznega blaga in ki jih po navadi vržete proč, dajte te ostanke narodnemu gledališču, ki jih potrebuje. Prav pridejo vsakodnevni koščki tunice, krpanice da so le barvast. Prednost ima predvsem zelena barva. Toda tudi druge barve so dobrodošle. Vsi, ki so voljni dati te stvari gledališču, naj blagovoljno javiti svoj naslov blaginščarki narodnega gledališča, da pride po nje gledališki uslužbenec.

Stara izgnanka Jožefa P. se je vrnila v Maribor prav na Silvestrovo. Stražnik jo je spoznal na ulici in jo aretiraf, nakar so jo izgnali v pristojno občino.

Silvestar in novo leto sta se v Mariboru praznovala izredno mirno. Policija ni imela opravka z novoletnimi in staroletnimi veseljaki in tudi rešilnega oddelka niso poklicali na pomoč. Edino v neki gostilni na Dravski cesti so se pivci ob zaključku starega leta nekoliko stepili in je stražnik enega izgreduknog odvedel na policijo, kjer so ga obdržali v zaporu do naslednjega jutra, ko je pretepač prejel novoletno nagrado v obliki večje globe.

Iz Celja

Kontrola mer v Celju. Kakor znano, bo izvrševanje vseh administrativnih in tehničnih poslov pri izvajanju zakona o merah in dragocenih kovinah poverjeno osrednji upravi za mere in dragocene kovine v Beogradu. Te osrednji upravi bodo podrejene kontrole mer in dragocenih kovin, ki bodo poslovala namesto dosedanjih merokusnih uradov. Kontrole mer bodo postavljene v Sloveniji in Ljubljani, Mariboru in Celju. Kontrola mer v Celju bo obsegala področje mesta in političnega okraja Celje. Delokrog celjske kontrole je omejen. Celjska kontrola bo prežkušala čistino dragocenih kovin in ziskovala sode.

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju bo imel 6. t. m. ob 9. do polne v mali dvorani Narodnega doma v Celju redni občni zbor. Dolžnost vsakega člana in članice je, da se zbora udeleži.

Gospodarstvo

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v I. četrti 1929.

(Opozoritev Zbornice za TOI v Ljubljani.)

I. Vložitev davčnih prijav.
Davčne prijave po novem zakonu o neposrednih davkih je vložiti: a) za gradarino do 15. januarja t. l.; b) za pridobitno tekom meseca februarja t. l. in c) za rentnino do 15. februarja t. l. Kdor iz neopravičljivega razloga ne vložil prijave v določenem roku, plača poleg osnovnega in dopolnilnega davka kot kazni 3 %, če pa ne vložil prijave v 8 dneh niti na pismeni priziv, 10 % osnovnega davka.

II. Uslužbeni davek.
Gospodarji so dolžni od uslužbencev porabrane zneske odpremiti davčnemu uradu najkasneje 15 dan po preteku vsakega meseca. Gospodarji ki redoma nimajo več nego pet zaposlenih, odpremljajo davčne zneske do 15. dne po preteku vsakega četrtletja, za mesec oktober, november in december 1928 torej do dne 15. januarja t. l.

III. Davek na poslovni promet.
Rok za vložitev prijavi, ki so jih dolžni vlagati davkoplačevalci, ki pavšalno plačujejo davek na poslovni promet in rok za vložitev prijavi, katere vlagajo davkoplačevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet četrtletno po knjigi opravljenege prometa v svrhu nove, odnosno definitivne odmere davka od prometa minulega leta, še nista določena. V letu 1929. bo te prijave po vsej priliki vlagati hkratu s prijavi za pridobitno tekom meseca februarja t. l.

Vsa podjetja, zavezana javni računodajni vsi oni obrati in podjetja katerih promet je preseagal v minulem letu 800.000 Din, morajo voditi knjigo opravljenege prometa in predlagati v 30 dne po preteku vsakega četrtletja prijave ter hkratu plačati odplačilo 1 % davek na poslovni promet. Davkoplačevalci, ki so bili že v letu 1928 dolžni odpremiti davek na poslovni promet po knjigi, ga morajo odpremiti za IV. četrtletje 1928 do 30. januarja t. l.

IV. Dospelost direktnih davkov.
Neposredni davki po novem davčnem zakonu dosepejajo v plačilo v štirih enakih letnih obrokih: 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra. Davek, dospel v plačilo se mora plačati najkasneje v 15 dneh pridojnega meseca. Dokler se ne izvrši odmera poedinega davka po novem zakonu, se pobira davek po predpisu v ustrezni davčni obliki minulega leta.

Razvoj Ljubljanske borze v I. 1928

V prometu Ljubljanske borze se je lani pokazal prav lep napredek. Preteklo leto je bilo prvo, v katerem je vse leto poslovala devizna borza, zato je zanimiva višina letošnega deviznega prometa na naši borzi. Devizno poslovanje je bilo kakor znano svedeno na naši borzi s 1. januarjem 1927. Od tedaj se je devizni promet razvijal po četrtletjih naslednje (v milijonih Din):

	1927	1928
I. četrtletje	203,5	247,9
II. četrtletje	188,8	231,1
III. četrtletje	205,1	267,8
IV. četrtletje	393,9	950,3

Skupni devizni promet na Ljubljanski borzi je lani znašal 950 milijonov, torej skoro eno milijardo Din. To ogromno vsoto deviz je torej slovensko gospodarstvo potrebovalo v preteklem letu za plačila svojih obveznosti predvsem za uvoženo blago. Zanimivo je znatno povečanje deviznega prometa v zadnjih dveh četrtletjih v primeri z letom 1927.

Tudi lesna kupčija se je lani na borzi lepo razvijala. Skupen promet v lesu je znašal 2385 vagonov v vrednosti okrog 21 milijonov Din napram 2144 vagonom v vrednosti 12,5 milijonov Din v I. 1927. Zaradi višjih cen se je zlasti močno dvignil promet po vrednosti.

Stanje zadrugištva v naši državi

Inspektor Glavnega zadrugnega saveza SHS inž. Barga je izdelal zanimivo statistiko zadrugarstva v Sloveniji, Hrvatski in Srbiji, ki nam jasno kaže, kako so ostale pokrajine v razvoju zadrugarstva zaostale za Slovenijo. Število zadrug in zadrugarjev je naslednje (v oklepajih povprečno število zadrugarjev v eni zadrugi):

	Štev. zadrug	Štev. zadrugarjev
v Sloveniji	425	133.500 (315)
v Hrvatski	479	83.350 (174)
v Srbiji	833	47.360 (57)

Čoprac je število zadrug v Hrvatski in Srbiji večje, le število zadrugarjev v Sloveniji neprimerno večje kakor v ostalih pokrajinah. Tudi glede vloz Slovenija znatno nadkriljuje ostale pokrajine. Hranilne vloge so znašale koncem leta 1927:

	skup. vloze	povpr. na 1 člana
v Sloveniji	995,7 milj. Din	7388 Din
v Hrvatski	109,0 milj. Din	1309 Din
v Srbiji	42,8 milj. Din	903 Din

Naš izvoz v novembru

V novembru se je naš izvoz prilično ugodno razvijal. Po podatkih generatne direkcije carin smo v tem mesecu izvozili 402.400 ton (v novembru 1927 349.700) v vrednosti 642,3 milijona Din (1927 622,4). Napram novembru 1927 se je torej naš izvoz povečal po količini za 52.700 ton ali 15,1%, po vrednosti pa za 20 milijonov Din ali 3,2%.

Največ smo v novembru izvozili: gradbenega lesa (za 95,4 milijona Din), srovega bakra (za 38,4), svežega mesa (za 36,7), suhih češnje (za 35,3), hmelja (za 34,4), živih svinj (za 34,0), svežega sadja (za 26,3), goved (za 25,2), jate (za 22,2), drobnice (za 21,3), drv (za 20,9), cementa (za 17,7), pšenice (za 14,8), opija (za 11,7) in izdelkov iz lesa (za 11,2).

Napram lani se je močno dvignil izvoz gradbenega lesa, bakra, opija, cementa in svežega mesa, dočim je izvoz svinj in jate močno zazdoval.

Ratifikacija dodatnega dogovora k trgovinski pogodbi s Avstrijo. V ponedeljek se je vršila na Dunaju izmenjava ratifikacijskih listin dodatnega dogovora k avstrijsko-jugoslovenski trgovinski pogodbi. Predajo naših ratifikacijskih listin je izvršil naš dunajski poslanik Bogumil Jeltić predajo avstrijskih pa zvezni kancler dr. Seipel. Dodatni dogovor, ki predvideva znatno povlsanje nekaterih avstrijskih agrarnih in nekaterih jugoslovenskih industrijskih carin, je bil, kakor znano, podpisan 9. julija 1928 in bo stopil v veljavo 10 dni po ratifikaciji, t. j. 10. januarja. Ker bo z istim dnem stopil v veljavo tudi dogovor s Svico, s katerim Svica ristaja na povlsanje nekaterih agrarnih carin, ki so v švicarsko-avstrijski pogodbi še vezane, sta odstranjeni zadnji dve oviri a izvedbo avstrijskega carinsko-političnega programa in bodo torej višje avstrijske a rarne carine lahko stopile v veljavo.

Reekspedicija lesa na izvoz. Nedavno se je vršila pri direkciji državnih železnih v Ljubljani konferenca o uvedbi reekspedicijske ugodnosti za lesne pošiljke. Med železniško upravo in predstavniki gospodarstva je bil dosežen popoln sporazum glede pogojev in načina praktične izvedbe reekspedicije za les. Na podlagi tega dogovora je Zbornica za TOI dostavila direkciji železnice v Ljubljani obširno spomenico, v kateri uvodoma omenja interes izvozne trgovine lesa, da se omogoči praktično izkoriščanje ugodnosti, predvidene v točki 4/VIII. lokalne tarife, t. j. uporabe izvoznih tarif na pošiljkatve gradbenega lesa, ki so oddane na prevoz s lokalnimi tovornimi listi in naslovljene na kako obmejno železniško postajo, da se tam pred izvozom sortirajo. V območju ljubljanske direkcije pridejo v poštev obmejne postaje napram Avstriji, Madžarski, v glavnem pa proti Italiji. Ker postaja Rakek, preko katere se izvažata letno 5000 — 8000 vagonov lesa, v današnji situaciji ne more zadostiti niti potrebam lokalnih interesentov, priporoča zbornica, da se ugodnost prenese na eno izmed predloženih postaj, med katerimi bi bila, po izjavah interesentov, najbolj primerna postaja Brezovica, kjer je mogoče urediti ležišne prostore in je tudi zahtevana kontrola najlažje izvedljiva. Glede računanja vozne stoji zbornica na stališču, da skupna vozina od prodajne postaje v lokalnem prometu do Brezovice in odtod v ponovni prodaji za mednarodnim tovornim listom do državne meje pri Rakeku ne sme pod nikakim pogojem znašati več, kakor vozina po izvorni tarifi pri direktnem izvozu od iste prodajne postaje. Glede roka, v katerem se ima izvršiti ponovna prodaja, opozarja zbornica, da ta rok, če je sploh potreben, glede na nestalne razmere v lesni trgovini znaša najmanj 1 leto. Predvidi naj se tudi možnost podaljšanja tega roka v izrednih primerih in možnost izločitve posameznih partij iz reekspedicijskih skladišč v izjemnih primerih, če gotovih partij ni mogoče izvoziti preko Rakeka (v takih primerih bi morala stranka doplačati razliko v vozni). Praktično bi bilo tudi, da se za reekspedicijsko postajo Brezovica izdela posebna reekspedicijska tarifa. Teh ugodnosti namreč ni mogoče omejiti na malo število postaj, ker se velik del naših gozdov nahaja v posesti malih kmetov.

Fuzija naših dveh največjih paroplovnih družb v družbo »Jugoslovenski Lloyd« je tudi v inozemstvu vzbudila pozornost. Napredek naše trgovinske mornarice zlasti bo v oči Italijane. Nemški listi simpatično beležijo ustanovitev »Jugoslovenskega Lloyd« »Frankfurter Zeitung« poudarja, da smo z novo družbo, ki ima tonazo preko 200.000 ton, dobili družbo, ki se lahko meri z velikimi tržaškimi paroplovnimi družbami t. j. Lloyd Triestino (280.000 ton), Libera Triestina (200.000 ton) in Cosulich (190 tisoč ton). Omenja tudi skorajšno ustanovitev oceanografskega instituta v Splitu, priprave za ustanovitev carine prostih skladišč v naših lukah in priprave za organizacijo izseljeniškega prometa iz naših luk.

Uredba o zavarovanju prisilni listjavni in neizvirnosti davkov je objavljena v »Službenih novinah« od 29. decembra, šte. 304.

Poštna hranilnica kraljevine SHS bo uvedla s 10. januarjem t. l. mednarodni viraanski promet s Nemčijo potom čekovnih zavodov v Berlinu in Monakovem pod istimi pogoji, pod katerimi je ta promet že uveden z ostalimi državami.

Kuponska trgovina tvrdke Credit Continental iz Amsterdama. Ministrvo pošte oznanja, da pošilja tvrdka Credit Continental iz Amsterdama v našo državo plimsa s kuponji, ozmerda s obrzci za kupone, s katerimi naj bi prebivalstvo nakupovalo njeno blago. Ministrstvo opozarja na to, da je ta kuponska trgovina zabranjena. Zato morajo pošte tako pošiljke v smislu določil pravilnika za notranjo poštno službo vračati sprejemni pošti kot nedovoljene.

Avstrija izvaja krompir v Jugoslavijo. Produkcija krompirja se je v Avstriji po vojni ogromno dvignila in sicer od 5,5 milijonov met. stotov v l. 1919. na 28,6 milijonov met. stotov v l. 1927. Pri tem pa se je zaradi uveljabe boljših vrst nemškega krompirja zasajena površina le podvojila. Produkcija je že znatno prekorajšala domačo potrebo in navzile rastočemu izvozu v Italijo, Grčijo in celo Jugoslavijo (kakor čitamo v avstrijskih listih) preostajajo znatne količine, ki bi se lahko izvozile. Avstrijske kmetijske organizacije se sedaj trudijo najti možnosti, da se koristno porabijo ti presežki. Na Nižje Avstrijskem so že ustanovili 14 zadrugnih žganjarn, ki dajejo okolnimim kmetovalcem odpadke, ki so izvrstna močna krma za živino.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Zabukovici pri Celju sprejema do 9. t. m. ponudbe glede dobave 1 aparata za oživljanje »Inhabede. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave raznih tiskovnih. Delavnica državnih železnice v Mariboru sprejema do 12. t. m. ponudbe glede dobave »Griff« kolea. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dunajska borza za kmetijske proizvode (31. decembra.) V skladu z nazadovanjem tečajev na inozemskih borzah, so tudi na dunajski borzi ponudniki večinoma nižali zahtevane cene. Navzile temu pa je bil promet slab in so tudi uradni tečaj ostali neopremeni.

Dunajski geveji sejem (31. decembra.) Dagon 2305 komadov, od tega 123 je Jugoslavije, 774 iz Rumunije in 561 iz Madžarske. Pri počasnem prometu se je prvotno blago podražilo za 10 grošov.

Blagovna trziva

Dunajska borza za kmetijske proizvode (31. decembra.) V skladu z nazadovanjem tečajev na inozemskih borzah, so tudi na dunajski borzi ponudniki večinoma nižali zahtevane cene.

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»V nedavnih časih, ko je bila princesa Favsta še vsemogočna, je storila naši hiši veliko dobro; vendar vidim po vašem ironičnem nasmehu, da mi ne bi verjeli, če bi govorila o hvaležnosti. Zato vam rečem samo tole: uspeh ali neuspeh princesinih načrtov bo odločal o bodočnosti naše hiše... Ona, ki sem jo toliko časa imenovala vladarico, bo umela kraljevsko nagraditi uslugo, katero ji hočem storiti...«

»Prav,« je zagodrnjal Bussi. »ta razlog je prepričevalen. Po tem takem želite obvestiti Favsto, da ji je gospod Pardaillan za petami in ji misli nagajati pri njenih podjetjih... A kakšna so ta podjetja?«

Favsta hoče ovenčati Filipa Španskega s francosko krono. Bussi-Leclerc je osupel planil po koncu.

»In vi pomagajte Favsti pri tej nameri? Vi? ...?«

Klavdina je uganila zmisel njegovih besed. Nič ni bilo videti, da bi ji šle do živoga.

»Zanimala sem se za namene kralja Henrika. Ako postane francoski kralj, ne bosta montmartski samostan in njegova opatica zato nič bogatejša. Tako da...«

16

»Bogme, gospa, tudi ta razlog je jasen kakor beli dan. Pripravljen sem postati vaš odposlanec. Izvolite me poučiti kako in kaj.«

»Važna je pred vsem neka izjava Henrika III., v kateri priznava Filipa za svojega edinega dediča. S to izjavo je Favsta na poti v Španijo; Pardaillan se je hoče polastiti v prilogi Henriku Navarskemu in vaša naloga je, da posvarite Favsto. Ako bo treba, jo boste tudi branili in ji pomagali... Zato mislim, da ne bi bilo napačno če bi vzeli s seboj nekaj ljudi ki umejo rokovati z mečem.«

»Tudi jaz sem že mislil na to, gospa,« se je namuznil Bussi. »Poiščem si neka izjanesljivi tovarišev. A kaj naj sporočim princesi z vaše strani?«

»Samo to, da sem vas poslala in da sem še vedno njena ponižna služabnica.«

»Nič drugega?«

»To je vse, gospod Bussi-Leclerc.«

»Tedad se klanjam, gospa,« je rekel Bussi in se naklonil.

Ob zori je že dirjal po Orleanski cesti in spotoma premišljeval: »Tako mi rog Belcebubovi! Kam si prišel, Bussi, kako globoko si padel?... Nekdaj si bil vplivna oseba — in kaj si zdaj?... Gorje mi! Prekletstvo se je obesilo ubogemu Leclercu na pete! Moral se je odreči guvernerstvu v Bastilji, popihati jo iz Pariza in se skriti kakor jazbec v svojo podzemeljsko luknjo... Če ga danes zajame Mayenne, bo visel in če ga dobi Béarnec v pesti, ga razčvetveri!«

»Ne, ne,« je nadaljeval po kratkem presledku. »Bussi ne mara postati strašilo za vrabce, on noče biti ne obešen ne razčvetverjen.

Kjerkoli govore o Bussiju-Leclercu, povsod ga hvalijo, da mu je glavo prav tako bistra, kakor je krepka njegova pest. Bog živi vrla montmartska opatica, ki mi je pokazala pot v novo življenje. Zdaj potrebujem samo še nekaj klatežev, da mi bodo na pomoč. Nu, upajmo, da jih najdem kje o bcesti!...«

VIII.

Trije stari znanci

Ob razorani cesti je stala samotna krčma. Pogled na to kolibo izgubljeno sredi puste pokrajine, je bil tako vabljiv da je ni mogel oprezen potnik nikoli dovolj naglo miniti.

Trije še mladi razcapanci, sam Bog ve, odkod so se bili vzeli, so bili obstali pred njenimi vrati. Vzlic njihovi beraški vnanosti je bilo še nekaj elegantnega v tem, kako so nosili plašč in meč. Poznalo se jim je, da niso navadni lopovi. Obotavljali so se.

»Kakšna jama razbojnikov!« je zamrmral najmlajši.

Tovariša sta skomignila z rameni in starejši izmed njih je rekel:

»Montsery je zmerom izbirlčen!«

»Vraga,« se je oglašil tretji, »upehan smo, lačni in žejni, polmrtvi od vsega hudega; nikar se ne ceremonimo. Stopimo noter, da se vsaj odpočijemo, če že drugega ne bo!«

Krenili so po majavih stopnicah in se zagledali v prostorni, a zapuščen izbi.

»Štiri mize, dvanajst stolov... to je komaj dovolj, da je videti puščava obljudena,« je dejal Sainte-Maline.

Samo še danes!
Danes zadnjičkrat!

Največje doslej predvajano filmsko delo, posneto po romanu L. N. Tolstega

Kozaki

V vlogi Lukaške, hetmanovega sina
JOHN GILBERT

Prizori bajne lepote, ki ostanejo neizbrisno v spominu slehernemu gledalcu.

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri

T. 2124. Elitni kino Matca

Naročila in vse dopise, ličnice se malih oglasov, je pošlaba na Oglasno oddelek »Jutra«, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Use pristojbine je uparba bi obnam z naročilom, si cer se oglasi ne probijajo čekovni račun pošla kra nikovca ljubljana, št. 11842

Mali oglasi, ki služijo v porredovalno in socialno namene občinstva, vraka beseda 50 par. — Najmanjši zrosok Din 5.— Pristojbina za šifro Din 3.—

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.— Za naslove kličite telef. šte. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški telef. šte. 3203.

Razpis

Močna občina Ormož razpisuje službo redarja in dveh nočnih čuvajev. Kolokovane prošnje je vložiti do 15. januarja 1929 pri mestnem županstvu v Ormožu.

Priloge
za reklame take imajo za Agencijo Aloma Company — Ljubljana, Aleksandrova c. št. 2.

Fotografiram
poceni, amaterjem povražvam s posnetkom slike za legitimacijo, pogojno brezplačno. S. A. Ljubljana, Drobosvetska cesta št. 1111, 291

Specijalist
za barvanje in strukciranje ter onkulacijo. Franchetti, Ljubljana, Dunajska c. 200.

Za kovanje konj
vos in kolatva se pripravljajo Matija Terlep, Ljubljana št. 7, Sv. Jerneja cesta.

Škandal z Amundsenovo steklenico

Nedavno so listi pisali, da se je naša steklenica z Amundsenovim sporočilom o katastrofi »Lathama«. Pergament je baje nosil Amundsenov podpis in je bil zaprt v steklenico za pivo angleškega izvora. Že tako, ob najdbi se je pojavil upravičen sum v avtentičnost Amundsenove pošte. Zdaj pa javljajo iz Kodanjan, da se stvar razraščala v velikanski škandal, ki odjekuje širom skandinavskih dežel.

Steklenico s pergamentom je kupil trgovec Digre iz Ingöja, in sicer ne iz idealnih razlogov, marveč iz dobičkaželosti. Hotel jo je prodati za najvišjo dosegljivo ceno. Ko so v Skandinaviji zahtevali, naj se najdba preišče, je Digre hotel najprej imeti denar. Ker mu ga niso takoj poslali, je steklenico obdržal še naprej zase. Zdaj se doznavna, da »Latham« sploh ni imel na krovu piva. Steklenico so torej morali zagnati v morje kvečjemu angleški ribiči, ki večkrat ribarijo v teh vodah. Da si je trgovec Digre na tako podel način upal varati javnost, se zgražalo posebno v Oslu, kjer zahtevajo intervencijo policijskih oblasti.

Službo dobi

Gospodično
Iščem k 2 doklicama 1 in pol do 3 leta. Ponudbe pod šifro »B 514« na ogl. odd. »Jutra«. 118

Dva samska
Zagarja
varen rotar na beneški jarmen bukovi in hrastov les za trgovino, enega mlinskega pomočnika

Knjgovodstvo
Samostojna, organizatorična moč, vsebo vse pisarniških del, trgovske slov in nemške korespondence, strojepljaja, dobi takoj mesto Glavno načelnika prednost. Ponudbe pod znaki »Gospod ali dama« na ogl. oddelku »Jutra«. 12

Valenc
Iščem mesto za učenje trgovine s mešanim blagom. Naslov na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Močan fant«. 109

Detektor
nov, ki sprejema 6 postaj, s slušalkami, prodam ali zamenjam za svovčnik Letega tudi kupim. Povezave oglašni oddelku »Jutra«. 27

Regist. blagajno
v najboljšem stanju, manjšo ali srednje veliko kupim. Oferte s navedbo cene na oglašni oddelku »Jutra« pod »Takošnje plaščilo«. 14

Kapital

Gospod
50 let star vdovec sam, z 200.000 Din gotovine se želi seznaniti z neodvisno delo primarne starosti, z večjim kapitalom ali dohodki. Le resne ponudbe s pravnim naslovom na oglašni oddelku »Jutra« pod »Srečno novo leto«. Anonimno gre v kol Tajnost zajamčena. 4

Sostanovalca
sprejemam v veliko sobo na Starem trgu 22/L. 48

Prazno sobo v Celju
v kuhinjo event. tudi bresnje. Iščem s 1 ali 15 jan. Ponudbe na upravo »Jutra« v Celju pod šifro »Mitra« in »Stranka«. 4294

Lozobilo

100 k sil kupim. Ponudbe pod »Parni stroj« na podružnico »Jutra« v Celju. 4490A

Lasbila

Pianino
lep, črn, naprodaj za 5000. Iščem v Celju. 36

Harmoniko
novo, tristrano prodam ali zamenjam za možko ali žensko kolo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 45280

Pianino
dobro ohranjen je naprodaj v okolici Celja. Naslov v ogl. odd. »Jutra« v Celju. 45276

Trg. pomočnika (co)

Iščem, starost od 35 do 40 let, katerega je zmožen (na) voditi sam (a) malo trgovino mešanega blaga na delu Naslov v podružnici »Jutra«. Celje. 45274

Pridno služkinjo
s letnimi sprejemali ki zna nekaj kuhati in opravljati domača dela, sprejemam ta koj — Trgovina Hočevar, Krško. 45154

Sobe

Separirano sobo
elegantno, v sredini mesta, v bližini glavnega kolodvora. Iščem soliden gospod. Ponudbe se prosijo na ogl. odd. »Jutra« pod »Srečno novo leto«. 45246

2 mebl. sobi
s elektr. razsvetljavo, vrnaka s separiranim vzhodom, oddam takoj. Trnovska ul. št. 15. 45246

HELSEBORG TRETORN

Zahtevajte znakmo „Tretorn“ galoše in snežne čevlje. „Tretorn“ nimatek tekmeča

Šole prosta deklica

sirota bres staršev, zdrava, lepa zunanosti, dobra računicarica, ljubiteljica otrok, dobi stalno mesto. Dopisne na podružnico »Jutra«, Maribor pod »Štiri« najletelna. 106

Kuharico
samostojno, pridno, čedno, sprejemam Ponudbe s prepisi sprejela pod »Trgovina« v mestu na delu »Jutra« na oglašni oddelku »Jutra«. 45137

Služinčad
kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje službo v Beogradu — ako se oglase biroju Eko nomija — Beograd, Vavina ulica 11. 44377

Kontoristinjno
s večletno prakso in snanjem kaknega tujeja jezika sprejemam v službo pri letni družbi, za takojšen nastop — Ponudbe na poštni predal št. 153. 43

Otroško varuhinjo
dobrosrčno in zdravo, sprejemam k eno in šestletni deklici. Reflektiram na osebo s daljšo prakso in dobriimi sprejela. Ponudbe s prepisi sprejela in plačilnimi zahtevki pod »Dolenjsko« na oglašni oddelku »Jutra«. 45136

Natakarico
kavljene zmole sprejemam s 10. januarjem v stalno službo — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Poštena natakarica«. 11

Krasno posestvo

v velikem sadonosnikom, gospodarskim poslopijem, veliko betonsko kletjo in stanovanjem v vili takoj oddam in najem ali prodam po zelo ugodni ceni v bližini mesta Radeče. Informacije pri gospoj W. W. S. Sv. Peter 37, Zidan most. 45249

Iščemo

v vsaki večji obdobju enega povzličnega in sposobnega gospoda za organizacijo prodaje naše širom sveta znane družabne igre. Ponudbe na »Kegola«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. 105

Izurjena šivilja
s dobriim okuom, se pripravljajo cenj damam na 40m. Sv. Petra cesta 25. 84

Pozor, zastopniki
Širom sveta znana senzacionalna novost. Kupec je vsak gostilničar, kavarinar in privatnik. Izkoristite priliko, ki vam nudi redko visok zaslužek. Ponudbe na dir. J. Kotevca, Maribor. 104

Fotografski pomočnik
sedaj kot poslovođa. Želi prenesti mesto. Ponudbe pod »Retušer« na oglašni odd. »Jutra«. 114

Knjgovodja
verziran v vseh pisarniških poslih, slovenski, nemški in hrvaški korespondent ab solivirar. Zet akademik dobi vsake večje, iste primarne namestitve. Cenj ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Uradnik 1929«. 3

Lokal

Primeren lokal
na delu iše mlad zakonci par brez otrok za trgovino ali provizno vodstvo podružnice, za kar vložil kavrijo Naslov v ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Začetnik št. 112«. 112

Lokal
v hotelu Tratinik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25 — takoj oddam. 89

Pekarno
s vsem inventarjem, dobro jdočo v prometnem kraju vrnemam v najem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »A. P.« 5

Gostilno
dobro jdočo v prometnem kraju na Notranjskem ali na Dolenjskem, ob delu oči v bližini postaje, vrnemam takoj v najem ali na račun — Ponudbe pod šifro »Kum« na ogl. odd. »Jutra«. 45264

Prodajam

Lepo mlzarsko podjetje
prodam takoj zaradi starosti in družinskih razmer. Podjetje ima vse potrebne stroje za električen pogon, ima zdravo stanovanje in leži na jako prometnem gozdnem kraju v slovenski Koroski, pet minut od kolodvora in pošte, tik državne ceste in lesne velemistrrije. Vse lesni material je tako poceni pri rokah. Podjetje se lahko poveča ali preuredi v kakšno druge namene. — Naložnja posajena s cenno se izvede pri L. Mačič, Prevalje. 108

Landauer
prodajam pukovnik Oeda Jovanovič Pojasnila v artiljerijski vojašnici, telefon 2364. 71

Koks
»ah« po 86 Din 100 kg vedno v zalogi v mestni pilnarni. 861

Puhasto perje
raznoličij po povzetju najmanj 5 kg po Din 98 kg — Izkoristite orliko lokter traja taloz — L. Brozović, Zagreb, Ilca 82, komična čistilnica perja. 180

Originalno Jugobanap-patent-moko

proizvajajo jedino ZJEDINJENI PAROMLINI D.D. BJELOVAR VARUJTE SE IMENUSLIČNIH POTVORB!

Mrtvec v podzemeljski jami

Avstrijsko časopisje poroča na dolgo in na široko o tragičnem slučaju, ki je doletel ravnatelj državne realne Ratschüllerja iz Steyra. Ratschüller je napravil turo v solnograške Alpe in je obiskal še malo raziskano Frauenmarnersko jamo. Nikogar ni imel za vodnika in tako se je v njej izgubil. Šele po nekoliko dneh so našli njegovo truplo in poleg njega neke beležke, ki jih je spisal pred svojo smrtjo. Poroča na kratko, kako se je izgubil. Zadnja sveča mu dogoreva, živila so mu pošla. Izraža bojazan, da brez luči ne bo našel nikoli izhoda iz svojega strašnega groba. Nekoliko pozneje je zapisal, da postaja okrog njega vedno temnejše. Končno je obupal popolnoma. Sveča bi vsak hip ugasnila in potem ga čaka samo še grozovita počasna smrt. Z zadnjimi besedami pozdravlja ženo, otroke, vse sorodnike in prijatelje.

Janko in Stanko

Mrlič naj se javi

Značilen primer birokratičnega poslovanja se je pripetil v Nemčiji, na Hannoveranskem. V ondotnem uradnem listu od 22. decembra 1928, je izšel uradni oklic na hannoveranskega kralja Ernesta, da se mora javiti najkasneje do 20. februarja 1929. zaradi uveljavljenja svojih pravic na Leibnitzovo hišo, ki je v posesti kraljeve rodbine. Če se pozvanec ne javi do rečenega dne, pravi uradni list, se mu pravice do posloplja odvzamejo. Medtem pa ne bo z osebnim prijavo pozvanca prav gotovo nič. Mož, ki ga uradna oblast citira predse, je namreč že od l. 1851. mrtvec in počiva v rodbinski grobnici svoje nekdanje vladavine.

Letalo proti avtu

V Margaten pri Londonu se je zgodila nesreča, ki ji doslej ni bilo primere. Nizko leteče letalo je zadelo v neki avto. Dve dami v cestnem vozilu sta bili lahko ranjeni, zračno vozilo pa je ostalo skoraj nepoškodovano.

»Kaj ti je, dekletce?« le vračal Janko. Deklica je takoj začela pripovedovati. »Stari skopuh, ki živi v onile hiši — kazoč na marmornati dvorec,« je dal prijeti moga očeta in moja mamico! Sto korcev prosa mi moramo dajati za namelino, to da zemlja ni letos ničesar obrabila... To liko da imamo sami kal lesti! Po teh besedah je spet obupno zajokala. Dečka sta se spogledala; nato sta spet obula čarodene nogavice da ju ni bilo več videti, in zalezdila svojega konjica.

Zimska sukna
dobro ohranjena, apotno naprodaj. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 45286

Kupim
v dobrem stanju, kupim, Viktor Dezelak, trg. Agros, Hrasnik. 107

Umrla je naša zlata mama, stara mama in tašča, go spa

Marija Bayer, roj. Stiene

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 3. januarja 1929 ob 3. pop. iz Einspielerjeve ulice št. 17 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 1. januarja 1929.

Ivan Bezeljak, zet; Franja Bezeljak, roj. Bayer, hči Marija, Vida, Ivan, vnuki. 1197-a

Občina Ljubljana Mestni ogrebnik savon

V globoki žalosti sporočamo, da je naša srčno ljubljena mati, stara mati, sestra, tašča in teta go spa

Ana Ambrož zasebnica

dne 31. XII. 1928 po dolgem trpljenju, previdna s tolažili svete vere, v starosti 78 let, mirno preminula.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 2. jan. t. l. ob 4 uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 1. januarja 1929
1196-a ZALUJOČI OSTALI
Občina Ljubljana

32.

»Kaj ti je, dekletce?« le vračal Janko. Deklica je takoj začela pripovedovati. »Stari skopuh, ki živi v onile hiši — kazoč na marmornati dvorec,« je dal prijeti moga očeta in moja mamico! Sto korcev prosa mi moramo dajati za namelino, to da zemlja ni letos ničesar obrabila... To liko da imamo sami kal lesti! Po teh besedah je spet obupno zajokala. Dečka sta se spogledala; nato sta spet obula čarodene nogavice da ju ni bilo več videti, in zalezdila svojega konjica.